

A TENGERPART

NAPILAP.

V. évfolyam.

FIUME, vasárnap, 1908. március 29.

72. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Vicolo dell'Ospedale. (Új Wurzer ház). I. em.
TELEFON 229. SZÁM.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy hónapra . . . 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET
a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 40 fillér.

A hova az „Adria“ hajói járnak.

„A Tengerpart“ számára írta: GONDA BÉLA min. tanácsos.

És most nézzük meg egymásután a kontinens három legnagyobb kikötőjét Antwerpen, Rotterdamot és Hamburgot, melyek egymással versenyezve, szinte szédületes arányban fejlődnek. Antwerpen kikötője 9 medencéből áll 13600 m. rakparttal és a Schelde folyóban 5500 m. rakparttal. Eddig került 250 millió frankba. Most tervben van oly óriási arányú kibővítése, hogy ha ez kész lesz, a rakodópartok hossza 61 kilométert fog tenni s a világ legnagyobb kikötője fog lenni. Évi forgalma meghaladja a 14 millió tonnát. Fiuméből leginkább fát, árpát, lisztet, cserkivonatot, babot visznek oda, összesen huszonhétézer tonnát.

Erős versenytársa Rotterdam, melynek máris 35 km. rakpartja van s szintén tervezik nagyobb arányú kibővítését. Az utolsó 15 évben a legnagyobb fejlődést mutatja. Forgalma szintén meghaladja a 14 millió tonnát. Fiuméből 35 ezer tonna árut kap, közte 20 ezer tonna árpát, 6 ezer tonna lisztet és 6200 tonna fát.

A kontinens leghatalmasabb s az egész világ legmodernebbül berendezett kikötője Hamburg, mely nagyarányú fejlődését azóta nyerte, hogy 1888. október 1-én a német vanterülethez csatoltatott. A tengeri hajók részére szolgáló partok hossza 22 km. óriási raktarakkal, silokkal, hangárokkal, 631 mozgó rakodó daruval. 1906. évi összeforgalma mintegy 19 millió tonna 6-5 millárd korona értékben, melyből a behozatára 12 es háromnegyed millió tonna (3-6 milliárd K) s a kivitelre 6 es egynegyed millió tonna (2-9 milliárd kor.) esik.

Átkelve a calaisi csatornán, a tengeri hajózási és áruforgalomnak óriási arányait találunk a brit királyságban. Legjobban jellemzi a tengerészet terén Angliának ezt a domináló helyzetét az a par adat, mely szerint az 1907. évben az egész világon volt 15000 gőzösből (32 millió brutótonna tartalommal) angol volt 6320 (16-6 millió tonna tartalommal) s 1906-ban Angliában 1140 hajót építettek 2 millió tonna tartalommal.

London kikötői nyolc nagy dokksoportot képeznek, melyek rakpart hossza 32 km., míg a folyó mentén a rakpart-hossz 24 km., tehát összesen 56 km. A dokkok névleges értéke 576 millió korona, a folyómenti rakodóké 312 millió korona, összesen 888 millió korona, a rakodó daruk es liftek száma 1336. 1906. évi forgalma meghaladja a 7 milliárd koronát, melyből 4 1/2 a behozatára s 2 1/2 a kivitelre esik. Fiuméből lisztet, fát, cukrot, babot stb. visznek Londonba összesen mintegy 32000 tonnát.

Angliának második hatalmas és Londonnal versenyző kikötője Liverpool, 113 dokkkal,

48 km. rakodóparttal, a vele szemben levő Birkenheadnak is van 19 dokkja 16 km. rakparttal. Évi forgalma egyezik Londonéval, csak hogy itt az egyenlően oszlik meg a behozatal és kivitel; kiviteli főcikke a gyapotáru, mintegy egy milliárd korona értékben, a behozatalban főcikk a gyapot 800 millió korona, utána a hus 400 millió korona értékben, Fiuméből leginkább cukrot (12000 kor.), fát, cserkivonatot és lisztet visznek oda összesen 28000 tonnát.

Kivitelünk szempontjából fontos még Glasgow, ahova 12000 tonna lisztet viszünk. Ennek a forgalma közel jár az egy milliárd korona értékhez. — Végül menjünk a Bristol öbölben fekvő Cardiffba, Angliának ebbe a nagy szénkikötőjébe, melynek szénkivitele meghaladja az évi husz millió tonnát. Az Adriának Cardiffból s a közeli Newportból és Swanseaből a szén szállítása mintegy 190000 tonnát tett 1906-ban.

Végig tekintve az Adria hajói által rendszeresen érintett kikötők hosszú sorát, azt látjuk, hogy mindenütt nagy erőfeszítéseket tesznek, óriási költségű építkezéseket végeznek a kikötők minél nagyobb arányú kibővítésére, felszerelésére, minél versenyképesebbé tételére. Különösen tapasztalhatjuk ezt azokban a kikötőkben, melyek magánvállalatok (mint az angol kikötők) s még inkább azokban, amelyek az illető városok kezelésében vannak (Antwerpen, Rotterdam, Hamburg, Bréma). Általában mindenütt azt a törekvést látjuk, hogy a kikötői berendezésekkel lehetőleg megelőzzék a forgalmi szükségleteket s ezzel mintegy ösztönzőleg hassanak a forgalom fejlődésére. Hozzájárul ehhez a nemzeti hajózáratok céltudatos szaporítása, a forgalom igényeinek mind jobban megfelelő hajók építése s mindezekkel a tengeri forgalom lebonyolításának minél gyorsabbá, kényelmesebbé és olcsóbbá tétele. Mindezt a tanulságot — remélhetőleg — mi is megszívleljük s idejekorán gondoskodni fogunk a fiúmei kikötőnek a kormány által máris kijelöltésbe vett nagyobb szabású kibővítése és különösen modern felszerelése mielőbbi megvalósításáról, nemzeti hajózársunk kellő kifejlesztéséről, nemkülönben a Fiuméba vezető vízi és vasúti vonalak oly mérvű kibővítéséről, hogy tengerentúli kereskedelmünk nagy arányú fejlődése biztosítva legyen.

— Az amerikai flotta utjának költsége. December óta, mikor az amerikai hadiflotta kifutott Road Hampton kikötőjéből, eddig 13000 tengeri mérföldet tett meg s csak 1000 mérföld választja el tulajdonképpeni céljától. Azóta azonban a program kibővült s a 14000 mérföldhöz még 6000 jön Havai s a Filippinák felé. A flotta ezután meglátogatja Ausztráliát, Japánt s a Szelei csatornán át a Közép-tengerre megy, innen pedig hazatér, úgy hogy összesen 46000 tengeri mérföldet fog megtenni. A flotta 16 csatahajóból és 6 tor-

pedórombolóból áll 12865 emberrel. A hajók értéke 480 millió korona s csak Hampton Road-tól San-Franciscóig 1.200.000 korona értékű szenet használt el. Az összes költségek eredetileg 12 millió koronára voltak számítva, de legalább is kétszer ennyit fognak kitenni.

A trónörökös Fiumében.

Séta a városban. Klotild főherceggasszonynál, régiségkereskedő látogatója. Tolongás közepette. — Séta Abbáziában.

Ferenc Ferdinánd főherceg trónörökös és neje Hohenberg Zsófia hercegnő ma Fiumét is meglátogatta látogatásával. A trónörökös kedvelt szokásához híven teljesen inkognitóban hajózott át Abbáziából s közel közel másfél órát töltött Fiumében. Kiséretében egy kis egyenruhás tengerész-növendék és egy komornyikja volt úgy hogy a környezet cseppet sem árulta el, hogy a polgári ruhába öltözött egyszerű ember a magyar korona várományosa.

Az érdekes látogatásról az alábbi részletek en számolunk be:

Ferenc Ferdinánd trónörökös és neje Hohenberg Zsófia hercegnő unokaöccsége, Nostics gróf tengerészeti akadémiai növendék kíséretében tegnap délután 2 órakor a Magyar-horvát hajóstársaság „Sirály” gőzösével Abbáziából Fiuméba érkezett. Hosszabb sétát tettek a Korzón és a város többi utcáin. A trónörökös és Hohenberg hercegnő kíséretében csak egy komornyik volt. Később látogatást tettek Klotild főherceggasszonynál a Villa Giuseppe-ban, majd újból visszatértek a városba. Közben el-látogattak a Via Andrassy-n a postépület közelében levő régiségüzletbe, ahol hosszabb ideig időztek. Négy óra tájban visszatértek az Adamich-molóra s a Magyar-horvát hajóstársaság „Stefánia” gőzösén Abbáziába utaztak. A hajón, amely zsufolásig megtelt idegenekkel csak egy-két ember ismerte fel a trónörökös s ez volt az oka annak, hogy Abbáziában a kiszállásnál a tolongás közepette ide-oda lökdösték Ferenc Ferdinánd trónörökös. A trónörökös fölismert a molón egy magyar főurat, megszólította és kíséretében távoztak a tolongásból. A trónörökös és kísérete ezután a parkban sétált, majd az üzletek kirakatait szemlélte és rövid idő múlva visszatért a Palace Hotelben levő laká-ára.

A főherceg csak ma marad Abbáziában. Itt említhetjük meg, hogy Rainer főherceg tegnap reggel érkezett Abbáziába, ahol hosszabb ideig fog üdülni. Károly István herceg tudvalevően szintén Abbáziában van s így Erzsébet hercegnővel és Klotild főherceggasszonynyal az uralkodóház öt tagja időzik most a tengeremelléken.

Rappresentanza.

A városi képviselőtestület tegnap délután 6 órakor Vio Ferenc úr. polgármester elnöklésével ülést tartott, amelyen 34 városatyja vett részt.

Az ülés megnyitása után az elnök jelenti, hogy Capudi Ceiso városi képviselő, aki ismeretlen okból nemrég lemondott a rappresentanzai tisztségéről, a rappresentanza kivánságára visszavonja lemondását s megtartja a bizottságokban viselt tagsági állását is. A bejelentést a rappresentanza tudomásul veszi.

Steinacker Artur javaslatot terjeszt be új bizottságok alakítására. A javaslatot a rappresentanza egyik legközelebbi ülésén fogják tárgyalni.

Puss városatyja javaslatot terjeszt be, hogy a városi villamos vasutón a szártorellá-

kat is részesítsék *teljegy* kedvezményesen. A javaslatot valamelyik legközelebbi ülésen fogják megvitatni.

Stupicich Péter a helyben megjelenő „Popolo” című olasz lapnak egy szenzációs közleménye kérdésében interpellál. Az említett lap ugyanis cikket közölt a halottaskamrában történt botrányról, amelynek elkövetői ismeretlen suhancok voltak.

A polgármester kijelenti, hogy olvasta a lap közleményét, amelyekre Blasich dr. városi főorvos adhatja meg a választ.

Blasich drt elmondta az esetet, s bizonyítani igyekezett, hogy a közleményben foglaltak nem felelnek meg a valóságnak.

Stupicich Péter a választ tudomásul vette.

Ezután az új városi építési szabályzatot kellett volna tárgyalni, de a representanța **Kuscher** dr. indítványára elhatározta, hogy azt előbb a város hivatalos lapja útján közhírré teszi s csak azután fogja tárgyalni.

A Villa Giuseppe kérdése foglalkoztat a ezután a represententékat.

A kérdésnél hosszabb vita fejlődött ki, de végül is elfogadták a városi delegáció javaslatát, amely szerint a telket egyelőre nem veszik meg, annál is inkább, mert a polgármester, biztosították illetékes helyen, hogy **Klotild** főherceggasszony megmarad a Villa birtokában s ha annak eladásáról lesz szó, Fiume városáé az elsőbbségi jog.

Ezzel az ülés este 9 óra tájban véget ért.

UJDONSÁGOK.

— **Hajórajunk Fiumében.** A magyar és osztrák hajóraj Pelikán vezérhajója a Wilfang torpedóúzó és tizenkét torpedóhajó, a Wal, Sechund, Delphins, Pejthon, Boa, Colra, Krabe, Marpu, Geier, Kondor, Ibis és Gaukler Barry lovag parancsnoksága alatt ma hajnalban 2 órakor kikötőnkbe érkezett.

— **Automobil közlekedés Fiume—Trieszt között.** Jó forrásból értesülünk, hogy **Christofides** az osztrák államvasutak trieszti menetjegy irodájának főnöke, több trieszti tőkepenzessel egyetemben egy trieszt—fiumei automobil összeköttetés létesítésén fáradozik. Az összeköttetésben egyelőre három tizenhat üléses Plahaeton automobillal látják el a szolgálatot. Az akcióban az abbáziai kurkommission és a háiókocsitársaság is résztvesz, de belevonják a vállalkozásba az összes penzió tulajdonosokat is. A tervezők angol mintára 25 koronás részvényeket fognak kibocsátani, hogy a legkisebb penziótulajdonosnak is lehetővé tegyék a részvények beszerzését. Az automobiloikat Münchenből szerzik be s a kényelmes járművek két és fél óra alatt teszik majd meg az utat Trieszt és Fiume között.

— **A haditengerészet köréből.** A király **Wrede** Jenő herceg nyugállománybeli sorhajókapitányának, a müncheni osztrák magyar segélyegylet körül teljesített sok évi, érdemes tevékenysége elismerésül, a **Ferencz József**-rend nagykeresztjét; székhelyi **Mailáth** István gróf, szolgálaton kívüli sorhajóhadnagyának a korvettkapitányi címet és jellegét a díj elengedésével adományozta; elrendelte hogy **Dreger** Richard ellentengernagy, a vizrajzi hivatal igazgatója, saját kérelmére a nyugállományba átvéssék, és neki ez alkalomból a Lipót-rend lovagkeresztjét adományozta, továbbá elrendelte, hogy **Benzon** János hadtengerész főfelkész, saját kérelmére várakozási illetékkel egy év tartamára szabadságot tartsék; **Sobieczky** Adolf sorhajókapitányt, a hadtengerész tisztakar állományába létszámfeleltésként vezetése mellett, a vizrajzi hivatal igazgatójává, **Pils** Rezső I. tiroli császár vad.-e.-beli egyévi orvos önkéntest, egyetemes orvostudort, fölszemes minőségű korvettorosa nevezte ki.

— **Nemzetközi tengerészeti kongresszus.** A franci tengerészeti és hollandiai miniszterek védnökségével Nantzenen és Saint-Nazaireben augusztus 25—30 között nemzetközi tengerészeti kongresszus lesz. A kongresszuson a tengerészettel szorosan összefüggő ügyeket vitatják meg.

— **A Fiumei Magyar Daloskör** április hó 4-én este 8 órakor tartja hangversenyét a Deák-szálló nagytermében. Közreműködnek: **Joksch** Irma, a m. kir. Operaház magánéneke, **Levi** Klotild zongoraművész, **Morpurgo** Adolf cellomművész és **Bató** László. A meghívókat 29-én fogják szétküldeni, akik tévedésből nem kaptak meghívót, forduljanak a titkárhoz (Via Ospedale, állami polgári fiúiskola.) Meghívót csak a pártoló tagok kapnak. Akik ilyenekül

az egyesületbe belépni óhajtának, forduljanak **Donáth** Imre min. oszt. tanácsoshoz, a Daloskör elnökéhez, vagy a kör titkárához, akiknél az egész évi tagsági díj (6 korona) lefizetése mellett meghívóikat átvehetik. A hangverseny egyes számai alatt az ajtók zárva lesznek. A hangverseny után tánc lesz. A részletes műsort hétfői számunkban fogjuk közölni. A titkárság ez uton is felkéri a választmány tagjait, hogy a hétfő délután fél 7 órakor tartandó választmányi ülésen, továbbá a működő tagokat, hogy a hétfő, szerda és péntek esti próbákon, fél 9 órakor pontosan megjelenni sziveskedjenek.

— **A Quarnero Evezős Egyesület működéséről.** A Quarnero Evezős Egyesület tegnap este tartotta a „Roda” féle vendéglő külön helyiségében nagy érdeklődés és a tagok élénk részvétele mellett évi rendes közgyűlést. Az egyesület 21 évi működéséből a következőket emeljük ki. Az evezős tagok száma 47 volt, akik 1313 indulással 7091 kilométernyi utat eveztek meg. A múlt év folyamán két verseny vízben volt lobbogójuk képviselve s ezek egyikéből első díjjal tértek vissza. Az egyesületnek van 6 négyes, 4 kettes, 1 ketteszárvezős és 2 egyes, összesen 13 csónakja. Tiszta vagyon 10,996.29 korona. Az 1908. évre megválasztott igazgatóság a következő: elnök **Roediger** Ernő, alelnökök: **Lampel** Béla és **Kell** Richard, háznagy **Neuman** Artur, első művezető **Hajesi** Barna, második művezető **Benkó** János, titkár **Sóváry** Béla, jegyző **Krahl** Miksa, pénztáros **Balázs** Simon, szertáros **Stolzenberg** Lajos.

— **Birkózóverseny.** A Fiumei Atletikai Club, mely már több alkalommal bizonyította be életrevalóságát s tagjainak kiváló képességét, április 5-én a Deák szálló nagytermében nagy amatőr-birkózóversenyt rendez. A Club tagjainak egész télen át folytatott szorgalmas tréningje és a versenyzőknek testsúly szerinti csoportosítása valóban érdekes és élvezetes versenyre nyújt kilátást.

— **A kikötőből.** Érkezett: „Brindisi” olasz gőzös Bariból üresen; „Kadai” vitorláshajó Algirből. Indult: „Nippon” osztrák Lloyd-gőzös Triesztbe üresen; „Koeber” osztrák Lloyd-gőzös Bombayba (Trieszten át) 1300 tonna cukorral, 30 tonna vegyes áruval és 100 tonna fával.

— **Holttest a tengerben.** Megirtuk, hogy egy halász Fiume—Trieszt közötti útjában bárkájáról a tengerbe esett, s ott nyomtalanul eltűnt. Most arról értesülünk, hogy a trieszti vizeken egy uszó holttestre találtak, a melyről azt hiszik, hogy azonos az említett halászszal. Tegnap hajnalban ugyanis három óra felé, a „Cerere” halászbárka tulajdonosa **Doria** Ferenc, amikor a halászatból vissza akart térni Triesztbe, a hold fényénél egy uszó holttestet vett észre. A hullát felvette bárkájára s az egészségügyi molónál partra tette. A trieszti tengerészeti hatóság orvosa magállapította, hogy a hulla mintegy hatvan év körüli munkásé, amely már napok óta uszkalhat a tengerben. A halál fulladás által következett be. A rendőrség a vizbefutnál semmiféle írást sem talált, amiből személyazonosságát megállapíthatta volna. A hullát, miután lefényképezték, a halottaskamrába szállították. A trieszti hatóságok azt hiszik, hogy a vizből kifogott hulla azonos az előbb említett halászszal.

— **Családi hangverseny a munkás egyesületben.** A fiumei munkás egyesület holnap, vasárnap este nyolc órakor tanceal egybekötött családi hangversenyt rendez Via Fiumara 2. szám alatt levő helyiségében.

— **Hármas családi dráma Triesztben.** **Bassendorfer** Karoly az osztrák államvasutak trieszti pénztárának egyik nős tisztviselőjének pár hó előtt nyolc hó apos kis leánya meghalt. Neje azóta buskomor volt s tegnap annyira kitört rajta a betenség, hogy három éves Emília leányával együtt tegnap Muggianál Trieszt közelében levetette magát a tengerbe. Az elegánsan öltözött fiatal asszonynak és a gyönyörű szőkefürtű gyermeknek kalandozását a tengerparton már előzőleg megfigyelte néhány munkás, akiknek sikerült hosszas küzdelem után mindkettőjüket kimenteni. A kis Emília azonban már halott volt. Az anyát a kórházba szállították, ahol teljes erővel kitört rajta az örület. Mikor az esetről értesített férj a kórházba érkezett és megtudta a szörnyű valóságot, mely egyszerre családjá mindkét tagjától megfosztotta, hazament a Leonardo da Vinci utca 4. szám alatt levő lakására, ott bezárkózott és föfelőtte magát. A házbeliek reggel halva találták. Agólyegész koponyáját szétzúzta szaz agyvelő kifacsant belőle. A nagy esatádi drama óriási felzúzást kelt Triesztben, ahol Bassendorfert buzgó és komoly tisztviselőnek ismert mindenki.

— **Furfangos család.** **Tomí** György óbecsai munkás tegnap megjelent **Kalonya** Magdalénánál és barátja, **Kovacsics** Mihály nevében 30 koronát kért az asszonytól. Kalonya minden

fenakadás nélkül átadta a pénzt, mert **Kovacsics**, aki nála lakik, máskor is hasonló módon kért pénzt. Mikor **Kovacsics** hazajött, megkérdezte tőle, hogy megkapta-e a pénzt? **Kovacsics** tagadó válasza után derült csak ki a turpisság s az asszony azonnal a rendőrségre ment, ahol feljelentette Tomit. A rendőrség előtt, a kihallgatás során, Tomi beismerte csalását. A házkutatásnál még harminc koronát találtak koférféjében, amiről nem tud semmi elfogadható felvilágosítást adni. A rendőrség azt hiszi, hogy Tomi volt az, aki decemberben is hasonló csalást követett el, **Csontos** András kárára. Tomit kihallgatása után letartóztatták.

— **Kirándulások a tengeren.** A magyar-horvát tengeri gőzhajózási társaság f. hó 29-én, vasárnap (kedvező idő esetén) a következő tengeri kirándulásokat fogja rendezni:

Ikába és Lovranába a „Sava” gőzessel délután 2.30 órakor órakor, érintve menetben Voloscát és Abbáziát. Visszaindulás Ikából 5.45 órakor este érintve utjában Abbáziát is. Ha azonban a hajó kedvezőtlen időjárás miatt Abbáziában ki nem köthetne, akkor Voloscában fog kikötni. Menetár oda- és vissza, személyenként 80 fillér.

Abbáziába a „Stefánia” és „Lovrana” gőzöskkel felváltva delelőtt 7, 8, 9, 10, 11 és 12 órakor azután délután 2, 3, 4, 5 és 6 órakor. Utolsó hajójárat Abbáziából vissza esteli 7 órakor. A Fiuméből déli 12 órakor és az Abbáziából délután 2 órakor induló hajók, Voloscát is érintik. Menetár oda- és vissza személyenként 1 kor. 20 fill.

Fiuméből Abbáziába az „Istriano” gőzessel d. e. 9.30 és 11.30 órakor, továbbá d. u. 2.30 és 4.30 órakor.

Abbáziából Fiuméba az „Istriano” gőzessel d. e. 10.30 órakor, továbbá 12.30, 3.30 és 5.30 órakor délután. Menetár személyenként 20 fillér. Jegyek a hajón kaphatók.

TAVIKAT. TELEFON.

A képviselőház ülése.

BUDAPEST, márc. 28. A képviselőház mai ülésén **Justh** Gyula elnököl.

Lengyel Zoltán indokolja azt az indítványt, amelyben 100 arany megszavazását kérte a Háztól **Kossuth** Lajosnak Budapesten felállítandó szobra javára. Miután a Ház időközben 10,000 koronát szavazott meg erre a célra, indítványát visszavonja.

Hodza Milán az elnök tegnapi eljárását bírálja.

Vlád Aurél kijelenti, hogy az elnök igazságtalanul bánt vele. Konstatálja, hogy az elnökök minduntalan megsértik a házszabályokat.

Az elnök ezért a kijelentésért megvonja **Vlád** Auréltól a szót.

Urmánczy Nándor több módosítást terjeszt be a házszabály revízió dolgában.

Ezután **Bánffy** Dezső báró beszél hosszasan a revízióról. Kijelenti, hogy elvben nem ellensége, de azt ily módon, ahogy a mai kormány akarja, megoldani nem lehet. Beszél a szociálistákról és a nemzetiségekről. Sajnálja, hogy a *klerikális szellem a kormányzatban mindjobban érvényesül*. Ezután az elnökök eljárását bírálja. Konstatálja, hogy egészen új prakszist hozta a parlamentbe az indítványok ügyében.

Návay Lajos, aki közben átveszi az elnöklést óvást emel ez ellen.

Ezután **Piliszy** István terjeszt be több indítványt. A Ház azonban valamennyit elveti.

Ezzel az ülés véget ért.

A miniszterelnök Bécsben.

BUDAPEST, márc. 28. **Wekerle** Sándor miniszterelnök ma délután Bécsbe utazik s holnap kihallgatáson jelenik meg a királynál. A kihallgatáson a miniszterelnök fontos előterjesztéseket fog tenni a királynak.

A velencei találkozás jelentősége.

BERLIN, márc. 28. A velencei találkozás jelentőségéről a *Tagblatt* velencei tudósítója a következőket jelenti: A találkozásnál, minthogy a függőben levő nemzetközi kérdésekről a két állam külügyminiszterei között már előzetesen teljes megegyezés jött létre, nem lehetett szó oly politikai ügyek megvitatásáról, amelyek bármily irányban változást előidézni alkalmasak lennének. Ez a körülmény már kitűnik abból is, hogy nem hangzottak el oly felköszöntők, amelyek valamely létrejött megállapodást adtak

KALOGÉN

BRÁZAY, SÓSBORSZESZ
FOGKRÉMA LEGJOBB★

volna tudtul a világnak. Ami különösen Balkán-kérdést illeti, kizártnak tekinthető, hogy a két állam kormánya okot látna arra, hogy az eddigi megállapodásokat megváltoztassa. Az az aggodalom, hogy a szandzsák-vasut miatt félreértés támadhatott volna, teljesen alaptalannak tekinthető. Magyarország-Ausztria erre vonatkozólag az olasz kormánynyal külön megállapodásokat kötött, amelyek alkalmasak arra, hogy Olaszország érdekeit Albániában biztosítsák.

VELENCE, márc. 28. Egy német diplomata, aki most Velencében időzik, a *velencei találkozás* jelentőségéről szólva, ezeket mondotta egy újságírónak: „A találkozásnak kétségkívül nagy politikai jelentősége van, még pedig Olaszország szempontjából igen nagy. *Tittoni* mindenekelőtt tüntetően kijelenté re akarja juttatni Olaszországnak Németország iránt való barátságos érzelmeit, hogy elsimítsa azt a kellemetlen hatást, amelyet Németországban tett Olaszországnak az algezirászi konferencián való magatartása. A macedon kérdésről a mostani találkozás alatt nem volt szó.”

A horvát bonyodalom kivezető útja?

BUDAPEST, márc. 28. *Egersdorfer* kijelentette egy politikus előtt, hogy legjobb lenne a horvát Sabort őszszel ismét felosztatni, amikor is pártjával többségben kerülne be a sáborba.

Wekerle és Supiló.

ZÁGRÁB, márc. 28. A horvát lapok megcáfolják a fővárosi lapoknak azt a híret, mintha *Wekerle* Sándor miniszterelnök hosszabb ideig beszélgetett volna *Supilóval*. A horvát lapok kijelentik, hogy ez a hír nem felel meg a valóságnak, mert *Supiló* az utóbbi napokban *Wekerlével* nem tárgyalt.

Polonyi-Lengyel-ügy.

BUDAPEST, márc. 28. A Polonyi-Lengyel pör aktáit a királyi táblától a királyi törvényszékhez tették át. A pör április 22-én kezdődik.

Bülow herceg látogatásai.

BÉCS, márc. 28. *Bülow* herceg vasárnap érkezik Bécsbe *Aerenthal* külügyminiszter látogatására. *Bülow* herceg a német nagykövetségen fog lakni. Vasárnap reggel a nagykövetségen villásreggeli lesz, este 8 órakor pedig *Aerenthal* báró külügyminiszter hivatalos ebédet ad a kancellár tiszteletére. Az ebéden részt fognak venni a közös miniszterek, az osztrák miniszterelnök s valószínűleg a magyar miniszterelnök kis. Hétfőn délelőtt ismét a német követségen lesz villásreggeli.

BERLIN, márc. 28. *Bülow* herceg valószínűleg hétfőn este tér vissza Berlinbe.

RÓMA, márc. 28. *Bülow* herceg és *Tittoni* olasz külügyminiszter április hó folyamán *Velencében* találkozni fognak.

Thaly Kálmán szembaja.

BUDAPEST, márc. 28. *Thaly Kálmán* egyik szemét szürke hályog támadta meg. A napokban operációt végeznek rajta.

A horvát bán Bécsben.

BÉCS, márc. 28. *Rauch* báró bán ma meglátogatta *Burian* báró közös pénzügyminisztert. A király még nem fogadta a bánt.

A visszautasított nagykövet.

BERLIN, márc. 28. A német kormány által állítólag kifogásolt új amerikai nagykövet ügyében a „Lokalanzeiger” mai számában félhivatalos közleményt hoz, amely szerint az a hír, hogy a német kormány kifogásolta *Hill James* hágai követ ek berlini nagykövetté való kinevezését, teljesen alaptalan. A német kormány csak az Amerikából érkezett hírek révén értesült arról az egész dologról és ennélfogva valótlán az is, hogy a német kormány levele, amelyben megmagyarázza eljárását, utban van Washingtonba. Ily magyarázó levélre a német kormánynak annál kevésbé volt szüksége, mert általában nem kifogásolta az új nagykövet kinevezését.

Az osztályosorsjéték húzása.

BUDAPEST, márc. 28. Az osztályosorsjéték mai húzásán 200,000 koronát nyert a 31,262. számú sorsjegy. 40,000 koronát nyermény esett az 53,251. számú sorsjegyre, a 10,000 koronás nyerményt pedig 109,959 számú sorsjegy ütötte meg.

Felelős szerkesztő: Murai Jenő.

Szerkesztő: Fodor Os kar.

ERBISTI GIOVANNI „All' Universo”

FIUME, Via del Fosso 2.

A lesoványodást

meggátolja, a testet, a gyermek húsát egészségessé, erőssé fejleszti a SCOTT-féle Emulsio. Ez a szer a legjobb gyógyító és erősítő táplálék gyermekek részére és az Ön gyermekét is meggyógyítja, mint ahogy sok ezer gyermek fejlődését elősegítette. A gyermekeknek életkedvet kölcsönöz. Ha betegeskedik a gyermek, ugy azonnal adjanak neki

Az Emulsio vasárnapon a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halaszt — mindig figyelmezteteni.

SCOTT-féle EMULSIO

Minden üvegben egyenlő finom, hatásos alkatrészekből összeállított SCOTT Emulsio van, mindig egyenlő, a t. dományos világ előtt elismert adagokban.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50. fillér.

Kapható a gyógyszerárakban.

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

GYÓGYSZERTÁRA

a városi torony mellett.

Ajánlja magát minden orvosi rendelés azonnali és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszerzappanok, az összes ásványvizek, toalettcikkek és szepítőszerek, stb.

VARIETÉ INTERNAZIONALE

Esténnként kiváló művészierők fellépte

Via Alessandrina 3. Kezdeté 9 órakor.

Első fiumei magyar úri és női borbély és fodrász terme az Adria palotában.

különbejárati női fodrászteremmel

végez hajmosást, andó-ozást mindenféle divatos fésülést és hajmunkát, maniküre és pediküre munkát az üzletben és hához járva jutányos áron.

Egy hajmosás 2 kor.

Elárusítónót,

aki a magyar, olasz és német nyelvet bírja azonnali belépésre keres az Első Fiumei Kenyérgyár.

MAGYAR VENDÉGLŐ

Fiume, Riva Szapary, az Adria palota mellett.

Egyedüli magyar étterem.

Kizárólag magyar konyha.

Közvetlen termelőktől beszerelt magyar borok. Kitűnő villás reggeli.

Mérsékelt árak.

Az átutazó és a helybeli magyarság találkozó helye. Butorozott szobák tengeri kilátással kaphatók.

— Óriási készletek az idényre —

elegáns, modern és elsőrendű
kész férfi-és gyermek - ruhákban.

Nagy raktár szörmeárukban.

Ruhák mértékre is készítettek

A Virágcsokorhoz

cimzett, az Urnényi téren (a városi színház átellenében) levő

éttermeimet megnyitottam.

Izletes magyar ételek, tiszta minőségű magyar fehér borok (gr. Esterházy pincéből), dalmát és isztriai borok állnak a n. é. közönség rendelkezésére.

Havi előfizetések megegyezés szerint 26-30 frt. Table d'hôte étlap után 36 frt. havonként.

Szíves látogatást esd

HORVÁTH NAGY AM.

a m. kir. tengerészeti akadémia v. é. elmezője.

Budapesti női szabónő

a legelegánsabban és igen jutányosan készít angol és francia női kosztümöket.

Seiler R. Susák Primorska u. 61. III.

Grand 6 Prix

Dr. Angyán, Dr. Elischer, Dr. Herzel, Dr. Ketty, Dr. Korányi, Dr. Laufenauer, Dr. Liebmann, budapesti egyetemi tanárok, Dr. Glax tanár, Dr. Ebel, Dr. Gorsky, Dr. Kostecky, Dr. Szemere, Dr. Szigeti abbaziai, Dr. Ebers, Dr. Cottelli, cirkevencai, Dr. Giordano, Dr. Velo velencei és sok más jeles orvosi kapacitás a

SZENT ISTVÁN védjegyű

Dupla

malátasört

a kőbányai Polgári söröző r. t. gyártmányát ajánlják, melynek kiváló gyógy- és üdítő hatása fölülmulthatatlan.

Árusítják Fiumében:

Agonia Francesco via Ciotta, Angelini Giuseppe Fiumara, Bach Milan via Giuseppe, Cartesio Nicolò via Governo, Gambrius Buffet via Lido, Grünfeld Buffet Corsia Deák, Moravec Carlo Corso, Pasticceria Salamon Corso, Schittar Giovanni Piazza Zichy, Stochel Giovanni via Alessandrina, Tones Valentino Corso, Unione Comestibili e Coloniali via del Pino, Mav. fogasztási szövetkezet Unto Franco.

Vigyázat a védjegyre!

Utánzásoktól óvakodjunk!

ELSÓRANGU

NŐI DIVAT-TEREM

MAISON ROSA

VIA GOVERNO 9.

Dr. Vio-féle ház, az Adria kávéház felett.

Intelligens családnál csinosan

butorozott szoba

ápr. 1-étől kiadó via Pomerio 9.

Schlosser penzió

— **ABBAZIA** —

a Quitta tengeri fürdő fölött,
gyönyörű kilátással az egész
— Quarnerora. —

Minden kényelemmel berendezett
családi otthon 30 szobával.

Villanyvilágítás.

Fürdők a házban.

Mérsékelt szoba és penzió-árak.

Villamos vasuti összeköttetés
minden irányban.

Bonbonniere Móve

Előkelő Mulató

Abbazia Bristol - szálló

Estenként nemzetközi varieté-
előadások kizárólag elsőrendű
művészi erők felléptetével.

Kitünő szellőztetés.

Vas- és érczárú-üzlet Simper János

Fiume, Via Governo 20.

Telefon 402.

Kályhák, sparherdek,
kályhavédők, széntartók
stb. nagy raktára.

Különlegességek
konyhaedényekben.

Fuvardíj-visszatérítést

minden küldemény után Magyarországra vagy Magyarországról a
fuvarlevelek alapján kieszközöl

STERMANN IGNÁC

szállító cég (hatóságilag engedélyezett és bejegyzett fuvarlevél-fe-
vizsgáló irodája) Budapest, V. Váci-körút 74.

1907. március 1-től kezdve minden fuvarlevél beküldendő fenti cégnek.

Női kalapok

Legujabb divatu modellek és
formák.

Átalakítások a legizlésebb
kivitelben eszközöltetnek.

— **Jutányos árak!** —

WEISZ FANNY

Via Andrassy 13. FIUME Via Andrassy 13.

SERDOZ FRANCESCO

FIUME, Via del Fosso 2.

— Telefon sz. 303. —

Vaskereskedés.

Fémárak. - - -

Vasgerendák.

Nagy választék kályhák, tűzhelyek,
pénzszekrények, konyhaedényekben stb

Nagy Alkalmi Vétel!!

Partiban vásárolt
nagy mennyiségű uri-
női- gyermek-
divatharisnyákat

— **hallatlan olcsó** —
árban ad el a

NEW-YORK

áruház

FIUME, Via Andrassy 1. sz.

CRNKOVIC

szálloda, penzió és kávéház.

CIRKVENICA.

A fürdő központján, közvetlen a tengerpart
mentén, a mólótól 2 pezcnyire.

Kitünő magyar és német konyha.

Kitüntette a német orvos kong-
resszus által.

Eredeti magyar és német fajborok va-
lamint Müncheni és- Pilseni sörök.

Utazóknak és kirándulóknak kiválóan
alkalmas hely.

Olcsó árak.

Pontos kiszolgálás.

Tulajdonos: CRNKOVIC JÓZSEF.

Lockey

HOFBRÄU SZÁLLODÁJA

Központi fekvés a Curpark mellett

● ● Villamos világítás ● ●

Szobák pensioval vagy a nélkül

— **Polgari árak.** —

● Figyelmes kiszolgálás. ●

Kitünő magyar konyha.

ROYAL SZÁLLÓ FIUME

Via Andrassy, — Telefon 121. sz.

Központi fekvésű, elsőrangú új családi szálloda
a villamos vasut mentén. Villamos világítás,
lift, fürdőszobák stb. stb.

Table D'Hôte külön asztalokon.

HELM F. 20 éven át a fiumei Deák-szálló tulajdonosa.

Urános-kétkő pasztillák,

liszt, fűszer, hüvelyesek
és kokuszszir elarusítása.

Weisz Ignác

1. sz. régi vásárcsarnok.

Bors, fahéj és egyéb fűszerek
a vevő előtt daráltatnak le.

Rákóci vendéglő

Az új kivándorlási palotával szemben.

Valódi magyar konyha.

Ebéd és vacsora 20 forint.

Kényelmes hely társas kuglizók
részére. Gyönyörű kerthelyiség.

Tisztelettel

GULYÁS LÁSZLO, vendéglős.

Cinematograf „EDISON”

Mozgóképtér

VIA FIUMARA 2. SZÁM.

A legszebb és legtekintélyesebb ve-
títési szerkezettel.

Villanyosan szellőztetett s kényel-
mes ülésekkel berendezett nézőtér.

Állandó előadások d. u. 1/25-től
kezdve.

Állandó bérletjegyek is váltható
apénztárnál.

Csak egy papírt szívunk, ez pedig

ABADIE

KIADÓTULAJDONOS: „A TENGERPART”-LAPKIADÓ VÁLLALAT.

MÓTORVEVŐK FIGYELMÉBE!

Herkules-mótorvállalat, Budapest, V., Váci-
út 30.

Ajánlja úgy cseplési, mint malomüzemre kitűnően
alkalmas, legegyszerűbb benzin lokomobiljait, me-
lyek V. ker., Váci-út 30. szám alatti gyárban bármikor
üzemben megtekinthetők.

Teljes
jótállás
kifogástalan
üzemért!!

Üzemzavarok kizárva! Bámulatos, egyszerű szerkezet!

Rendkívül csekély benzin-fogyasztás!

!!! 13—14 éves fiú is kezelheti!!!

Árjegyzék ingyen! Olcsó árak részletfizetésre!

200 db. elismerő levél a Magyarországon üzemben lévő motorokról!

NYOMATOTT A QUARNERO NYOMDÁBAN FIUME